

Sygn. akt **III Ca 512/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2018 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Magdalena Balon – Hajduk

Sędziowie: SO Barbara Braziewicz

SO Marcin Rak (spr.)

Protokolant: Marzena Makos

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2018 roku w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa **D. C.**

przeciwko **B. W.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z 27 grudnia 2016 roku, sygn. akt I C 651/13

1. **oddala apelację;**

2. **przyznaje adwokat D. L. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim 553,50 zł (pięćset pięćdziesiąt trzy złote i pięćdziesiąt groszy), w tym 103,50 zł (sto trzy złote i pięćdziesiąt groszy) podatku od towarów i usług, z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej pozwanej z urzędu w postępowaniu odwoławczym;**

3. **zasądza od pozwanej na rzecz powódki 450 zł (czteryście pięćdziesiąt złotych) z tytułu zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSO Marcin Rak SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Barbara Braziewicz

Sygn. akt III Ca 512/17

UZASADNIENIE

Pozwem z 25 kwietnia 2013 roku powódka D. C. domagała się zasądzenia od pozwanej B. W. 4.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa oraz kosztami procesu. Dochodzona pozwem należność główna stanowiła cenę jaką powódka uiściła pozwanej za wykonanie usługi tapicerskiej polegającej na obszyciu kompletu wypoczynkowego skórą dostarczoną przez pozwaną. Jako, że usługa ta wykonana została wadliwie, a dostarczony materiał nie posiadał

wymaganych właściwości, powódka odstąpiła od umowy i zażądała zwrotu ceny, do którego to wezwania pozwana niezastosowała się.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania, zarzucając, że usługa została wykonana rzetelnie z materiału wybranego przez powódkę, o którego właściwościach była ona poinformowana. Według pozwanej stan mebli był wynikiem ich nieprawidłowej i intensywnej eksploatacji. Pozwana złożyła też powództwo wzajemne o zapłatę od powódki 12.000 zł tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia za pomówienie i bezpodstawne pozwanie, które następnie cofnęła.

Wyrokiem z 27 grudnia 2016 roku Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo główne w całości; umorzył postępowanie co do powództwa wzajemnego; obciążył pozwaną kosztami procesu i orzekł o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej pozwanej z urzędu.

Wyrok ten zapadł po ustaleniu, że powódka zawarła z pozwaną prowadzącą działalność gospodarczą umowę, w ramach której pozwana zobowiązała się wykonać usługę tapicerską w postaci przesywania skórą kompletu wypoczynkowego obejmującego kanapy 3, 2 i 1 osobowe oraz dwie tzw. „pufy”. Usługę faktycznie wykonał A. O.. Po pewnym czasie od wykonania usługi powódka zgłosiła reklamację wskazując na zapadnięte siedzisko, co wykonawca zgodził się naprawić. W kolejnej reklamacji powódka wskazywała na odpajanie lakieru skózanego poszycia. A. O., z którym powódka rozmawiała, zaproponował ponowne wykonanie pokrycia po przywiezieniu kompletu przez powódkę.

Sąd Rejonowy ustalił nadto, że 31 stycznia 2013 roku powódka skierowała do pozwanej pisemną reklamację wskazując na niezgodność towaru z umową, a to nadmierne ścieranie wierzchniej warstwy materiału oraz nieestetyczne wykończenie siedziska w największym elemencie kompletu (typu „3”). Wskazała, że oczekuje usunięcia niezgodności poprzez skuteczną naprawę oraz wymianę wadliwego materiału w ciągu 14 dni od otrzymania pisma. W odpowiedzi pozwana wskazała, że usługa została wykonana zgodnie z zamówieniem, a opisywane przez powódkę ścieranie jest naturalną cechą skóry. Poza tym zarzuciła, że w dniu odbierania mebli nie zgłaszała nieestetycznego wykończenia siedziska w elemencie 3 osobowej kanapy. Wobec nieusunięcia niezgodności pismem z 17 kwietnia 2013 roku powódka odstąpiła od umowy i wezwała pozwaną do zapłaty 4.000 zł. Pozwana odmówiła zapłaty.

Dalej Sąd Rejonowy ustalił, że w regulaminie wydanym przez pozwaną wskazała ona, że czyszczenie zabrudzeń mebli powinno odbywać się miękką ściereczką delikatnie nasączoną płynem do naczyń i wody. Sporny komplet wypoczynkowy pokryty jest skórą naturalną, bydlęcą, cieniowaną lakierowaną na połysk, tak zwaną antykowaną. Skóra użyta do przykrycia mebli posiada zły podkład, powinna mieć kolor brązowy, a w zestawie ma kolor biały, zastosowanie brązowego podkładu pozwoliłoby na zniwelowanie różnic kolorystycznych między podkładem a lakierem właściwym. Efekt ścierania skóry jest zbyt szybki i na bardzo dużych powierzchniach, co nie powinno mieć miejsca. Najprawdopodobniej użyto do przykrycia zestawu niskiej jakości skóry lub użyto złych komponentów do malowania. Dodatkowo skóra była źle konserwowana zwykłą wodą z płynem do mycia naczyń wg zaleceń sprzedawcy. Skóra wyciera się naturalnie, jednak stan mebli odbiega od stanu w jakim powinny być w przypadku naturalnego zużycia. Uszkodzenia mebli nie stanowią naturalnego wycierania się skóry, skóra użyta do pokrycia mebli była dobrej jakości, a łuszczenie się wynika z użycia złej jakości lakieru. Samo używanie płynu do mycia naczyń do konserwacji nie spowodowałoby łuszczenia się lakieru.

Zważywszy na te ustalenia Sąd Rejonowy odwołał się do art. 627 k.c. i wskazał, że strony zawarły umowę o dzieło. Wskazał nadto na art. 471, 474 k.c. oraz art. 637 k.c. wskazując je jako podstawę

odpowiedzialności za wady dzieła. Wyjaśnił, że art. 627¹ k.c. nakazywał stosowanie w sprawie przepisów obowiązującej do 24 grudnia 2014 roku ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, albowiem powódka była konsumentem zaś pozwana świadczyła usługę w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Jako istotne dla rozstrzygnięcia ocenił art. 4 i 8 tejże ustawy z których wynika generalnie to, że w razie nieusunięcia przez przedsiębiorcę niezgodności towaru z umową konsument ma prawo domagać się obniżenia ceny albo odstąpienia od umowy przy czym to drugie uprawnienie jest wyłączone gdy niezgodność towaru konsumpcyjnego z umową jest nieistotna.

W tym aspekcie wywiódł, że powódka w określonym przepisami prawa terminie zgłosiła reklamację i zażądała naprawy lub wymiany wadliwego materiału. Pozwana odmówiła temu wezwaniu. Wobec tego powódka była uprawniona do żądania zwrotu ceny zgodnie z art. 494 k.c. Wada towaru była bowiem istotna, a pozwana odpowiadała jak za własne, za działania osoby, której powierzyła wykonanie usługi. Wskazał też Sąd Rejonowy, że w związku z nieprawidłowym działaniem pozwanej powódka poniosła szkodę.

Jako podstawę orzeczenia o odsetkach Sąd Rejonowy powołał art. 481 k.c.

Na podstawie art. 355 k.p.c. w zw. z art. 203 k.p.c. umorzył postępowanie w zakresie powództwa wzajemnego wobec jego cofnięcia.

O kosztach orzekł z powołaniem na art. 98 k.p.c., wskazując, że zasądzona powódce należność obejmowała opłatę od pozwu (100 zł), zaliczkę na czynności biegłego (1.000 zł) oraz wynagrodzenie pełnomocnika od powództwa głównego (600 zł) i wzajemnego (2.400 zł).

Wskazał nadto, że przyznał pełnomocnikowi pozwanej od Skarbu Państwa wynagrodzenie w łącznej kwocie 3.000zł (600zł od powództwa głównego i 2400zł od powództwa wzajemnego) powiększone o podatek VAT.

Apelację od tego wyroku w części rozstrzygającej o powództwie głównym i kosztach wniosła pozwana.

W apelacji pełnomocnika z urzędu zarzuciła:

- naruszenie art. 6 k.c. przez nieudowodnienie przez powódkę, że już w dniu oddania mebli powódce były one wykonane wadliwie i niezgodnie z umową;
- art. 8 ust 3 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej poprzez jego niesłuszne zastosowanie – gdy pozwana deklarowała naprawę obicia mebli, do czego ostatecznie nie doszło z winy powódki;
- przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów polegającej na przyjęciu, że wady powstały w następstwie zastosowania wadliwego materiału mimo, że obicie wykonane zostało zgodnie z podpisaną przez powódkę umową w oparciu o wybrany przez nią materiał, a w dacie odbioru powódka nie zgłaszała uwag dotyczących wykonania;
- brak wszechstronnego rozważania materiału dowodowego przez oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu meblarstwa, który specjalizuje się meblami ze skór naturalnych.

W apelacji osobistej pozwana zarzuciła nadto, że udzieliła 6 miesięcznej gwarancji na usługę a powódka zgłosiła reklamację po tym terminie. Zarzuciła też Sądowi Rejonowemu „kłamstwo”, „manipulację” oraz „pomawianie” jej z „tupetem i bezczelnością” o rażące niedbalstwo, co oceniła jako „chamstwo”.

Formułując te zarzuty domagała się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa, względnie jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Nie sposób odnosić się do nacechowanych negatywnymi emocjami i formułowanych na granicy pomówień zarzutów zawartych w osobistej apelacji powódki. Dość powiedzieć, że żadna z okoliczności sprawy nie wskazuje, aby Sąd Rejonowy procedował w stronnictwo zarzucany przez pozwaną. W każdym razie sama tylko okoliczność, że pozwana nie zgadzała się z wyrokiem nie uprawniał jej do formułowania pozamerytorycznych zarzutów znacząco wykraczających poza ramy krytyki orzeczenia prowadzonej w rzeczowy sposób.

Przechodząc zatem do oceny prawidłowości zaskarżonego rozstrzygnięcia zważywszy na zarzuty formułowane w apelacji pełnomocnika pozwanej, w pierwszej kolejności rozważyć należało zarzut nieprawidłowych ustaleń faktycznych. Dopiero bowiem prawidłowe ustalenie stanu faktycznego pozwala na ocenę prawidłowości zastosowania przepisów prawa materialnego.

Zważywszy na konsumencki charakter sprawy oraz wynikającą z art. 382 k.p.c. zasadę zgodnie z którą sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu pierwszej instancji i postępowaniu odwoławczym, Sąd Okręgowy zdecydował o uzupełnieniu postępowania dowodowego o dowód z opinii kolejnego biegłego oraz dowód z przesłuchania stron.

Uwzględniając ten dodatkowy materiał Sąd Okręgowy ustalił, że niewątpliwie bezspornym w sprawie było, iż w dniu 3 października 2011 roku, powódka mająca w sprawie status konsumenta w rozumieniu art. 22¹ k.c. zawarła z pozwaną, będącą przedsiębiorcą, umowę przedmiotem której było obszycie skórzaną tapicerką kompletu wypoczynkowego obejmującego fotel, dwie kanapy – 3 i 2 osobowe oraz dwie pufy, za cenę 4.000 zł. W razie potrzeby miało być też wymienione wypełnienie pod tapicerką, przy czym powódka nie dopytywała się o to, gdyż interesował ją efekt końcowy nie zaś szczegóły techniczne. Powódka wybrała interesujący ją rodzaj i kolor skóry z przedstawionego jej próbnika. Nie uzyskała wówczas informacji co do ewentualnych problemów w korzystaniu z wybranego rodzaju poszycia, nie uzyskała też na piśmie, ani w jakikolwiek inny sposób, potwierdzenia zakresu i warunków umowy oraz zasad korzystania z mebli po ich tapicerowaniu. Pozwana zasugerowała jedynie powódce aby skórę myć wodą z płynem do mycia naczyń. Jedynym dokumentem potwierdzającym fakt zawarcia umowy było dokument, w którym wskazano cenę oraz przedmiot umowy jako (...) i „2 pufy” (dowód: zeznania powódki k. 324-325, umowa k. 12). Usługę faktycznie wykonał A. O. pracujący dla pozwanej. W chwili odbioru kompletu powódka zwróciła uwagę na nieestetyczne wykonanie wypełnienia w największej kanapie, co zgłosiła. Wypełnienie to miało być poprawione w następnym miesiącu, do czego jednak ostatecznie nie doszło. Wiosną następnego roku pojawił się kolejny problem polegający na nadmiernym wycieraniu się i odspajaniu lakieru na skórzanym poszyciu, nawet przy zwykłym korzystaniu. Po stwierdzeniu tej wady, w okresie nie dłuższym niż 2 miesiące, powódka zgłosiła tę nieprawidłowość pozwanej telefonicznie, a następnie udała się do jej salonu. Obecny tam A. O. zadeklarował wymianę tapicerki i uzupełnienie wypełnienia. Po kolejnym telefonie do pozwanej powódka uzyskała od niej informację, że naprawa będzie odpłatna, na co powódka nie wyraziła zgody (dowód: zeznania powódki k. 324-325). W dalszej kolejności nastąpiła wymiana korespondencji, a to 31 stycznia 2013 roku powódka wskazała na niezgodność towaru z umową żądając jej usunięcia. Pozwana nie wyraziła na to zgody wobec czego pismem z 17 kwietnia 2013 roku powódka odstąpiła od umowy i wezwała pozwaną do zapłaty 4.000 zł. Pozwana odmówiła zapłaty (korespondencja k. 9-11, 13).

Powódka przez cały czas korzystania z mebli czyściła je wodą z płynem do mycia naczyń lub z mydłem. Nie używała żadnych środków chemicznych, rozpuszczalników czy alkoholu (dowód: zeznania powódki k. 325).

Sporne pokrycie tapicerskie jest wadliwe. Skóra nadmiernie wyciera się, łuszczy, lakier odpryskuje z powierzchni materiału i reaguje ze zwykłym zmywaczem do odłuszczenia. Pomiędzy warstwami brak jest należytego wiązania. Problem ten będzie narastał w miarę dalszego używania mebli. Zastosowane wypełnienie tapicerskie w postaci pianki również jest nieodpowiednie, zapada się, wówczas skóra jest nadmiernie rozciągana i załamuje się w ostrych krawędziach. Luźna powierzchnia fałduje się i zagina, co także powoduje odspajanie lakieru od powłoki. Naprawa

kompletu wymaga wymiany wypełnienia i poszycia na nowe, albowiem dotychczas zabudowane nie nadają się do dalszej eksploatacji i renowacji (opinia pisemna biegłego R. C. k. 241 -260, wyjaśnienia ustne k. 310).

Ustalając stan faktyczny w zakresie dotyczącym stanu spornego kompletu wypoczynkowego sąd oparł się na wnioskach opinii biegłego R. C. (2), która wskazała na występujące wadliwości. Wnioski tej opinii były co do zasady zbieżne z wnioskami biegłego A. K., który wydał opinię w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Analizując wnioski biegłych Sąd Okręgowy miał na względzie, że dowód z opinii biegłego podlega ocenie sądu, według mierników właściwych dla przedmiotu konkretnej opinii, a więc z punktu widzenia zgodności z zasadami logicznego rozumowania, wiedzy powszechnej, podstaw teoretycznych opinii wskazujących na wiedzę biegłego, sposobu formułowania opinii i jej wniosków, także ze względu na ich jednoznaczność i zgodność z postawionymi biegłym pytaniami, jednakże bez wnikania w ten zakres materii opinii, która wynika z wiedzy specjalistycznej biegłego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 sierpnia 2017 roku, I CSK 328/17 i powołane tam orzecznictwo). Opinie w omawianym zakresie poddawały się opisanej weryfikacji. W szczególności w świetle doświadczenia życiowego oczywistym być musiało, że nie jest naturalnym i prawidłowym stan w którym lakier na skórzanym pokryciu tapicerskim odpaja się i łuszczy na skutek zwykłego używania.

Okoliczność, że taki stan spornych mebli świadczył o ich wadliwości w istocie nie był w stanie sporny, skoro pozwana domagała się przeprowadzenia dowodu z opinii kolejnego biegłego na okoliczność ustalenia przyczyn tejże wadliwości i wywodząc, że mają one swoje źródło w zastosowaniu przez powódkę niewłaściwego środka chemicznego.

Opinię w tym zakresie Sąd Okręgowy uznał jednak za zbędną albowiem ustalenie sposobu w jaki powódka konserwowała i czyściła tapicerkę nastąpiło na podstawie jej zeznań w których zaprzeczyła ona stosowaniu środków innych niż woda, mydło i płyn do mycia naczyń. W tym aspekcie zaznaczenia wymaga, że w polskim systemie procesowym obowiązuje zasada równości dowodów (środków dowodowych) rozumiana w ten sposób, że ustawodawca nie tworzy kategorii dowodów uprzywilejowanych, którym nadawałby z urzędu szczególną moc dowodową. Wszystkie zatem dowody podlegają swobodnej ocenie sędziowskiej na podstawie art. 233 k.p.c. Dotyczy to także dowodu z opinii biegłego. Specyfika tego środka dowodowego polega na tym, że ustawa tylko w stosunku do niego formułuje okoliczności, które uzasadniają przeprowadzenie takiego dowodu, a są nimi, zgodnie z art. 278 § 1 k.p.c., „wypadki wymagające wiadomości specjalnych”. Przepis ten należy rozumieć w ten sposób, że jeżeli w sprawie występuje potrzeba zbadania kwestii wymagających wiadomości specjalnych, to sąd nie może odmówić uwzględnienia wniosku strony o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego w celu ich wyjaśnienia, a w przypadkach, o których mowa w art. 232 zdanie drugie k.p.c., może dopuścić taki dowód również z urzędu (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 października 2014 roku, V CSK 584/13). Ustalenie sposobu w jaki powódka traktowała meble niewątpliwie nie wymagało opinii specjalisty, a okoliczność jakie były przyczyny stanu tychże mebli nie miała zasadniczego znaczenia zwłaszcza w świetle niepotwierdzenia przez pozwaną przy zawarciu umowy wszystkich jej istotnych warunków – o czym będzie mowa szerzej w dalszej części uzasadnienia. Ów brak potwierdzenia szczegółowych warunków umowy sprawił też, że Sąd Okręgowy nie dał wiary zeznaniom pozwanej i świadka A. O., w zakresie w jakim były sprzeczne z zeznaniami powódki. Niedopuszczalnym było nadto wnioskowane przez pozwaną uzupełniające przesłuchanie świadka A. O., jako zmierzające do zastąpienia jego zeznaniami opinii biegłego.

Przechodząc zatem do materialnoprawnej oceny roszczeń powódki, także w świetle zarzutów apelacji, to przede wszystkim za chybiony uznać należało zarzut co do tego, że uprawnienia powódki wygasły wobec upływu terminu udzielonej przez pozwaną gwarancji. Powódka dochodziła bowiem roszczeń z tytułu niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową, które to uprawnienia przysługiwały jej niezależnie od uprawnień gwarancyjnych (art. 579 k.c.).

Trafnie ocenił Sąd Rejonowy, że strony łączyła umowa o dzieło. Do uprawnień powódki, poprzez art. 627¹ k.p.c. stosować należało regulacje obowiązującej w dacie zawarcia tej umowy, odpowiednio stosowanej ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2002

roku nr 141 poz. 1176 ze zm. – dalej jako ustawa o sprzedaży konsumenckiej), co wynikało z art. 51 ustawy z 30 maja 2014 roku o prawach konsumenta (Dz. U. z 2017 r., poz. 683 ze zm.)

Wskazać zatem należy, że w przypadku umów konsumenckich, na gruncie ustawy o sprzedaży konsumenckiej podstawowe znaczenie miały obowiązki informacyjne osoby podejmującej się wykonać dzieło dla konsumenta. Zgodnie z art. 3 ust 1 i ust. 5 omawianej ustawy przedsiębiorca zobowiązany był do udzielenia konsumentowi jasnych, zrozumiałych i niewprowadzających w błąd informacji, wystarczających do prawidłowego i pełnego korzystania z towaru konsumpcyjnego, a także wydać konsumentowi wraz z wykonanym dziełem instrukcję obsługi i konserwacji. Co też istotne, zgodnie z art. 2 ust 2 tej ustawy, w przypadku umów na zamówienie oraz przekraczających 2.000 zł przyjmujący zamówienie obowiązany był potwierdzić na piśmie wszystkie istotne postanowienia zawartej umowy.

Niewątpliwie pozwana obowiązku tego nie zrealizowała. Nie przedstawiła też innych jednoznacznych dowodów potwierdzających zawarcie umowy na takich warunkach, jak artykułowane przez nią w toku procesu, to jest wskazujących, że powódka godziła się na tapicerowanie mebli w sposób i przy użyciu materiału, który doprowadził do kwestionowanego przez nią stanu, niewątpliwie nieprawidłowego dla przeciętnego konsumenta. Nie mogło zaś budzić wątpliwości, że obowiązek wykazania faktu zawarcia umowy na wskazywanych przez siebie warunkach stosownie do art. 6 k.c. i art. 232 zd. 1 k.c., obciążał pozwaną, w szczególności jako przedsiębiorcę w sporze z konsumentem. Nie mogły być w tym zakresie wiarygodne jej zeznania co do umożliwienia powódce zapoznania się z regulaminem (k. 31), który nie zawierał żadnej adnotacji co do jego zaakceptowania lub przedstawienia.

Z ustalonych okoliczności sprawy wynikało, że powódka uzyskała jedynie zalecenie o powinności mycia tapicerki skórzanej wodą z płynem do mycia naczyń. Nie otrzymała natomiast innych informacji o szczególnych właściwościach wybranego rodzaju skóry. Powódka wskazała też, że do mycia stosowała wodę z płynem do mycia naczyń lub z mydłem (tego drugiego sposobu konserwacji nie podważył biegły R. C.), nie używając przy tym środków chemicznych, rozpuszczalników czy alkoholu.

Uznać zatem należało, że w sprawie wykazana została przez powódkę niezgodność towaru konsumpcyjnego z umową. Wszak wykonane przez osobę działającą w imieniu pozwanej (za którą ta ponosiła odpowiedzialność zgodnie z art. 474 k.c.) poszycie tapicerskie niewątpliwie po krótkim czasie używania odbiegało od rodzaju i stanu tapicerki, jaką powódka wybrała z zaoferowanego jej próbnika. Co też istotne, pozwana nie wykazała aby w sprawie zachodziło domniemanie zgodności towaru z umową o jakim mowa w art. 4 ust 2 ustawy o sprzedaży konsumenckiej, to jest aby zaoferowany powódce towar odpowiadał podanemu przez sprzedawcę opisowi lub miał cechy okazanej kupującemu próbki albo wzoru, a także aby nadawał się do celu określonego przez kupującego przy zawarciu umowy, chyba że sprzedawca zgłosił zastrzeżenia co do takiego przeznaczenia towaru.

Omawiana niezgodność polega na nadmiernym wycieraniu się skóry i jej łuszczeniu, a także odpryskiwaniu lakieru. Zastosowane wypełnienie tapicerskie w postaci pianki jest także nieodpowiednie i zapada się co skutkuje nadmiernym rozciąganiem i załamywaniem się skóry.

Wobec obciążającej pozwaną niezgodności towaru z umową, która ujawniła się w okresie 2 lat od jego wydania, powódka była uprawniona do dochodzenia roszczeń z ustawy o sprzedaży konsumenckiej, co wynikało z art. 10 ust 1 tejże ustawy. Jej art. 8 ust. 1 stanowi natomiast, że gdy towar konsumpcyjny jest niezgodny z umową, kupujący może żądać doprowadzenia go do stanu zgodnego z umową przez nieodpłatną naprawę albo wymianę na nowy, chyba że naprawa albo wymiana są niemożliwe lub wymagają nadmiernych kosztów. Przy ocenie nadmierności kosztów uwzględnia się wartość towaru zgodnego z umową oraz rodzaj i stopień stwierdzonej niezgodności, a także bierze się pod uwagę niedogodności, na jakie naraziłby kupującego inny sposób zaspokojenia. Jeżeli sprzedawca (odpowiednio przyjmujący zamówienie), który otrzymał od kupującego (odpowiednio zamawiającego) żądanie określone w ust. 1, nie ustosunkował się do tego żądania w terminie 14 dni, uważa się, że uznał je za uzasadnione (art. 8 ust. 3 cyt. ustawy). Jeżeli kupujący, z przyczyn określonych w ust. 1, nie może żądać naprawy ani wymiany albo jeżeli sprzedawca nie zdoła uczynić zadość takiemu żądaniu w odpowiednim czasie lub gdy naprawa albo wymiana narażałaby kupującego na znaczne niedogodności, ma on prawo domagać się stosownego obniżenia ceny albo odstąpić od umowy; od umowy

nie może odstąpić, gdy niezgodność towaru konsumpcyjnego z umową jest nieistotna. Przy określaniu odpowiedniego czasu naprawy lub wymiany uwzględnia się rodzaj towaru i cel jego nabycia (ust.4). Zgodnie z art. 9 ustawy o wadliwości należy zawiadomić w terminie dwóch miesięcy od stwierdzenia towaru z umową.

W sprawie nie było sporne, że powódka dochowała terminu notyfikacji z art. 9 ustawy. Wadliwości w zakresie estetyki wypełnienia zgłosiła niezwłocznie przy odbiorze towaru, zaś w zakresie estetyki poszycia – w okresie nie przekraczającym 2 miesięcy od ich stwierdzenia. Pozwana – działająca z pomocą A. O. – pomimo początkowej gotowości do naprawy ostatecznie odmówiła prośbie powódki. Wobec tego powódka ponownie wezwała pozwaną do usunięcia niezgodności (pismem z 31 stycznia 2013 roku), a następnie po odmowie pozwanej (pismem z 11 lutego 2013 roku), odstąpiła od umowy i zażądała zwrotu ceny (pismem z 17 kwietnia 2013 roku).

Odstąpienie od umowy uznać należało za skuteczne skoro wady dzieła były istotne, a pozwana pomimo wezwania nie usunęła ich. W zakresie istotności niezgodności dzieła z umową wskazać trzeba, że niezgodność ta dotyczyła estetyki, co w przypadku mebli zwłaszcza tapicerowanych skórą, ma podstawowe znaczenie. Nadto, jak wynikało z opinii biegłego R. C. (2), wadliwość nie mogła być usunięta inaczej niż przez wymianę poszycia na nowe, przy zastosowaniu odpowiedniego wypełnienia.

Nie mogły w tym aspekcie zyskać akceptacji zarzuty apelacji co do tego, że odstąpienie od umowy było przedwczesne wobec deklaracji pozwanej w zakresie wymiany poszycia, do czego miało ostatecznie nie dojść z winy powódki. Wszak niewątpliwie ostatecznie pozwana odmówiła naprawy, co jednoznacznie wynika z treści powołanej korespondencji.

Skutkiem odstąpienia od umowy był obowiązek zwrotu wzajemnych świadczeń, stosownie do regulacji art. 494 k.c. Po stronie powódki rodziło to uprawnienie do żądania zapłaty ceny, zaś po stronie pozwanej zwrotu materiałów tapicerskich zużytych do wykonania dzieła, w ich aktualnym stanie. Jednakże w tym drugim zakresie pozwana nie przedstawiła żadnych dowodów, w oparciu o które możliwe byłoby ustalenie ilości i rodzaju użytych przez nią materiałów, a brak było podstaw do czynienia takich ustaleń przez Sąd z urzędu. Z tej też przyczyny Sąd Okręgowy nie orzekł o obowiązku zwrotu przez powódkę świadczenia wzajemnego. Wszak nie zostało ono sprecyzowane w sposób umożliwiający przyszłe wykonanie wyroku w tym zakresie.

Wreszcie, niezależnie od przedstawionych wywodów wskazać również należy, że w utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, iż przepisy o rękojmi (odpowiednio o uprawnieniach z tytułu niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową) nie wyłączają możliwości dochodzenia roszczeń odszkodowawczych na zasadach ogólnych, w szczególności w sytuacji, gdy strona utraciła roszczenie z tytułu rękojmi na przykład z powodu upływu przewidzianych w ustawie terminów. Zapatrywanie takie uzasadnione jest możliwością wyboru przez sprzedawcę, zamawiającego, czy inwestora, sposobu uzyskania rekompensaty od kontrahenta. Konstrukcja odszkodowawczej odpowiedzialności kontraktowej oparta jest na zasadzie winy domniemanej i w konsekwencji to dłużnika obciąża ciężar udowodnienia, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności. Wierzyciela obciąża z kolei jedynie obowiązek udowodnienia samego faktu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy (por. np. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1970 roku, III CZP 102/69, OSNC 1970/10/176, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 08 grudnia 2005 roku, II CK 291/05, Lex nr 188547, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 stycznia 2008 roku, VI Aca 1348/06, Lex nr 446213).

Zatem niezależnie od roszczeń z ustawy o sprzedaży konsumenckiej powódce przysługiwałoby roszczenie o naprawienie szkody z art. 471 kc. Nie ulega bowiem wątpliwości, że pozwana nie wykazała okoliczności ekskulpacyjnych a powódka wskutek wadliwego wykonania dzieła poniosła szkodę wyrażającą się w konieczności ponownego wykonania poszycia tapicerskiego. Koszt prac w tym zakresie, jak wynikało z wniosków opinii biegłego R. C. (2) przekraczał dochodzoną pozwem kwotę 4.000 zł. W konsekwencji uznać należało, że żądanie pozwu to mogłoby podlegać uwzględnieniu w całości także i na tej podstawie prawnej. Dodać trzeba, że pozwana ponosiłaby opisywaną tu odpowiedzialność nawet przy przyjęciu, zgodnie z zarzutami pozwanej, że zaoferowany powódce towar nie jest wadliwy względnie, że jego stan jest wynikiem niewłaściwej konserwacji. Wówczas bowiem winy pozwanej upatrywać należałoby przede wszystkim w niepoinformowaniu powódki w szczegółowym zakresie o przedmiocie

umowy, wszystkich właściwościach poszycia tapicerskiego oraz dokładnych zasadach konserwacji i korzystania z wybranego przez powódkę rodzaju skóry.

Roszczenie główne pozwu było zatem zasadne, podobnie jak roszczenie odsetkowe znajdujące swoją podstawę w art. 481 k.c. przy uwzględnieniu faktu, że w dacie wskazanej w zaskarżonym wyroku należność główna była już wymagalna.

Nie znalazł Sąd Okręgowy podstaw do podważania kwestionowanego przez pozwaną rozstrzygnięcia o kosztach procesu, które obejmowały wydatki powódki związane zarówno z wytoczeniem powództwa głównego jak i obroną przed powództwem wzajemnym, które pozwana cofnęła. Rozstrzygnięcie w tym zakresie miało swoją podstawę w art. 98 k.p.c. oraz art. 203§2 k.p.c. Sąd Rejonowy prawidłowo określił wysokość zasądzonej powódce z tego tytułu należności, w tym wysokość wynagrodzenia jej pełnomocnika, które znajdowało uzasadnienie w przepisach rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku poz. 490).

Z tych też względów Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną, zgodnie z art. 385 k.p.c.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej pozwanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie §8 pkt 3 w zw. z §16 ust 1 pkt 1 i §4 ust 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r., poz. 1714), przy uwzględnieniu okoliczności, że pełnomocnik pozwanej reprezentujący ją w postępowaniu apelacyjnym nie brał udziału w postępowaniu pierwszoinstancyjnym.

Na zasadzie art. 98 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanej na rzecz powódki koszty postępowania odwoławczego obejmujące wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości stawki minimalnej ustalonej na podstawie §2 pkt 3 w zw. z §10 ust 1 pkt 1 rozporządzenia z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804).

SSO Marcin Rak SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Barbara Braziewicz